

כא א מיי פ"ד מהל'
שבועות הלכה כ' סמנ
לארן תהל':
בב ב מיי פ"ה ע"ה ע"ה הלכה
י סמנ ע"ה ט"ו ע"ה ויד
סמנ לח ע"ה ו:
בג ג מיי ע"ה הלכה ז
ט"ו ע"ה ס"ד:

מוסף רש"י

במסרהב. מפלי (סוסה)
יב ע"ה. אפילו פרוטה
מכילה מצטרפת. אם
אין לו עליו מכולן אלא שה
פרוטה. מטעמן לחייב
(לקמן כח.) פליגי בה רב
אחא ורבינא. נמתני'
ומתניה דר' יוחנן. חד
אמר אפרטי מיחיב. חד
חייב על כל אחת ואחת
דקמני מתני' חייב על
קאמר. חד אסטין וחד
אשעורין וחד אשעורין.
ארכעו ליה מיחיב ליה
למחר שבעה שאין על
גמח שבעה שאין על
נפשה הוא שכל זה אין
לך בידי כנס וחד ופרט
לא וחד אלא פריטא דחייב
שעורין. אלא פריטא
פירושה שבעה שאין לך
בידי הוא. ובי אמר ר' יוחנן
פרוטה מכוון מצטרפת.
לא אפילו דמתני' דחייב
יה על כל אחת ואחת קאי.
דכיון דכל חדא וחדא אפטי'
נפשה הוא לא מצטרפי.
אלא פריטא. אמר שבעה
שאין לך בידי אינו אלא
אחת. פירושה מכוון
מצטרפת לאחת שבעה
דהא. חדא היא שבעה
אכילי נמי מיחיב. חייב
על כל אחת ואחת דקמני
מתני' ד' גיטה. חדא
אכללא וחדא דפרטא. ודר'
יוחנן מייחב נמי קיימא
ושבעה דלללא ומיחיב
מיחא חדא (שם.) אמאי
מושבע מהו סיני הוא.
והוא ליה נשבע לקים את
בבולל (ע"ה.) בבולל
דברים המותרין כו'.
שבעה שאין אובל לא כפר
שבתה ולא כפר נפילה.
דמגו דחיללא דללא אריסתא
חייב נמי אפילו. וריש
פטר דלית ליה איסור כולל
ולא אמרין מני (שם.)
למחר אם היה נשבע על
הניעות נכין לא היה
שבעה חלה. אלא לא היה
על אובל כנס כלל יתרה.
המתירין והמותרין ויה
ומני דחיללא שבעה על
המתירין חיללא נמי
אזכורין אסורין חלטיור
שבעה. וריש לית ליה
איסור חל על איסור אפילו
על ידי כולל (מש"כ בא.)
אי אתה מוציא. שיהא
חייב קרנן שבעה על
הניעות אם אכל חית שהוא
מושבע עליו מהו סיני.
אלא באוכל חת שיעור
שאינו מושבע עליו משני
ושבעתו נאמר עליו ויחא
שם וכוני' ליעיד שם.
אלא אי במפרש חצי
יהא לא אוכל אפילו
חי שיעור. ואליבא
דרכבן. דלמחר הנהשבע
על אובל חת אומר עליו
כששעור. אי בסתם. מית
לחוקמה ומיחא בסתם לא

במסרהב בו חבירו. ואינו אוסר עצמו אלא בשלו: **הכא** מי
מחית נפשיה לפחות מבשעור. בקונטרס פי' ל"ג
ליה ושיבוש הוא אלא ה"ג מי מייחב אכללי ופרטי ונראה דיש לייסרו
מי מחית כו' וה"פ כלומר מי אכרא למימר הכא גבי שבעה ציטוי
דקוי שבעה אכללא דפת חטין
ושעורין וכוסמין לענין פחות מכשעור
לחם אכל מכל מין ומין פחות
מכשעור שיטורפו דמסיק אדעתא
דאי אכל שיעור אכילה מכוון שיתחייב
דליתו לזירוף ואחשבה לאכילה פחות
מכשעור מכל מין ומין ומסיק הכי
השתא התם דמני למיחל אכללי
ופרטי (ב) דכי אשכחע והדר אשכחע
חיל נמי אפחות מכשעור מכל מין
ומין אכל שבעה ציטוי דלא מני
למיחל אכללי ופרטי כשעור שלם
אין לנו לומר דמתכוין אכללי גם לענין
לזירוף. **רישא** בסתם וסיפא
במפרש. קמח תימה כיון דרישא
וספא איירי בצניעה וטריפה מ"ש
דצירשא קרין אוכלין שאין ראוי
וצניפא נקט צניעה וטריפה:
בבולל דברים המותרים עם
דברים האסורין. אין
הקשות דלוקי כולה נמפרש ורישא
נשאנו כולל דברים האסורים עם
דברים המותרים דהא משמע דוקא
אכל אוכלין שאין ראוי פטור אכל
ראוי חייב: **דמוק' אה** כדברי
הב"י. אף על גב דאכרא מתני' דלית
לכו איסור כולל בהא לא מיישינן
כיון דלא מיתנו צמתני' ועוד דאין
לחוש צמיח דאכרא מתני' דלית לכו
איסור כולל כיון דצהדיא פליגי ר"ש
מהאי טעמא דלית ליה איסור כולל
וא"ת ולקומי נמפרש ד"ה וי"ל דאי
נמפרש לא מיתקומא מתניתין כדבי
דצירשא דמשמע הא סתם פטור וא"ת
לימח דהיינו טעמא דלא אמר כר"ל
משום דר' יוחנן סבר (יומא עג.) חיי
שיעור אסור מן התורה וכל שיהא
נמי מושבע ועומד הוא וי"ל כיון דליכא
אלא איסור בעלמא לאו מושבע ועומד
חשיב ליה כדפ"ל (ג) ע"ג דאין איסור
לאו חיל על איסור עשה דהא לקמן
(דף כה.) פריך אלימא מתנה לעני
מושבע ועומד מהר סיני הוא דכתיב
נתן חתן לו ואמר נמי צפרק אלו הן
הנכרפין (מסדרין דף פג.) מנין לכהן
טמא שאכל תרומה נהנה שאינו צמיחה
צמחמו ומתו בו כי יחללוהו פרט לו
שמוחללת ועומדת ומפרש צפרק כל
הבשר (חולין דף ק"ג.) דטעמא משום דאין
איסור חל על איסור ע"ג. דבתרומה
טמאה אין גבה אלא איסור עשה מ"מ
חיי שיעור דליכא אפי' עשה אלא
איסור בעלמא לא חשיב מושבע ועומד
ועוד דמני לאוקומי שלא כדרך הגהתן
דאין אסור אלא מפרדינן כמו חיי
שיעור כר"ל על איסור עשה נראה יומל'
לפירושה קמח דמ"מ (ט) הכי המ"ל
דלא אמר כר"ל כיון דצבר דחיי
שיעור אסור מן התורה לא משכחת לה הן
ולאו דהיינו מושבע שאוכל חיי שיעור

ודלמא ע"י תערובת אימא וכן של שעורים
וכן של כוסמין פת פת למה לי שמע מיניה
לחלק: שבעה שלא אשתה ושטה משקין
הרבה אינו חייב אלא אחת כו': בשלמא
התם דאמרת מיתרא ליה פת פת לחיובא
אלא הכא מאי הוה למימר דלמא למיפטר
נפשיה ממשקין אחרוני קאתי אמר רב פפא
הכא במונחין לפניו עסקינן שהיה לו לומר
שבעה שלא אשתה אלו ודלמא אלו הוא
דלא שתינא אחרוני שתינא אלא דאמר
שבעה דלא שתינא כגון אלו דלמא כגון
אלו דלא שתינא בציר מהכי ושפי
מהכי שתינא אלא כגון דאמר שבעה
שלא אשתה מכוין אלו ודלמא מין אלו הוא
דלא שתינא הא אינהו גופייהו שתינא אימא
שלא אשתה אלו ומינייהו רב אחא בריה
דרב איקא אמר "במסרהב בו חבירו עסקינן
דאמר לו בוא ושטה עמי יין ושמן ודבש
דהיה לו לומר שבעה שלא אשתה עמך יין
ושמן ודבש למה לי לחייב על כל אחת ואחת
ל"תנן התם תן לי חטין ושעורין וכוסמין
שיש לי בידך שבעה שאין לך בידך כלום
אינו חייב אלא אחת שבעה שאין לך בידך
חטין ושעורין וכוסמין חייב על כל אחת
ואחת וא"ר יוחנן "אפי' פרוטה מכולם
מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא חד
אמר אפרטי מיחיב אכללי לא מיחיב וחד
אמר אכללי נמי מיחיב הכא מאי אמר רבא
הכי השתא התם מיחיב אכללא ומיחיב
אפרטא דהא אי משתבע והדר משתבע
מיחיב תרתי הכא אי סלקא דעתך איתא
בכללא אפרטי אמאי מיחיב מושבע ועומד
הוא: **שבעה שלא אוכל** וכו': הא גופא
קשיא אמרת שבעה שלא אוכל ואכל אוכלין
שאין ראוי לאכילה ושטה משקין שאין ראוי
לשתיה פטור והדר תני שבעה שלא אוכל
ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים חייב
מאי שנא רישא דפטור ומאי שנא סיפא
דחייב הא לא קשיא רישא בסתם וסיפא
במפרש מפרש נמי גופיה תיקשי "אמאי
מושבע מהר סיני הוא רב ושמואל ורבי
יוחנן דאמרי "בבולל דברים המותרין עם
דברים האסורין וריש לקיש אמר אי אתה
מוציא אלא אי במפרש חצי שיעור ואליבא
דרבנן אי בסתם אליבא דרבי עקיבא דאמר
אדם אוסר עצמו בכל שהוא בשלמא רבי
יוחנן לא אמר כריש לקיש דמוקים לה
למתניתין כדברי הכל אלא ר"ל מאי טעמא לא
אמר כר' יוחנן אמר לך כי אמרינן איסור כולל
באיסור

(א) לקמן לו (ג) ג"ז ע"ה לח.
(ב) ועל כה. כ"ד (ד) וכו':
ד"ה אהימחל.
הגהות הב"ח
(א) חוס' ד"ה הכל וכו'
אכללי ופרטי כי כ"ל אלו
ד' מתקין (ב) ד"ה דמוקין
וכו' דמכל מקום היכי
הוה מצי למימר כר"ל
כיון כ"ל:
רבינו הגנאל
פת פת למה לי לחייב
נפשיה אכל חתי: שבעה
שלא אשתה ושטה משקין
הרבה אינו חייב אלא
אחת. שבעה שלא אשתה
יין ושמן ודבש חייב על
כל אחת ואחת. בשלמא
התם אייתר ליה פת פת
לחייב אכל חתי ואחד
(כו'). ופריך רב הכא
במוחין לפניו עסקינן.
ואסיקנא הוה ליה למימר
שבעה שלא אשתה אלו
ומינייהו יין ושמן ודבש
למה לי לחייב אכל חתי
ואחד אי נמי במסורבו בו
חבירו ואמר ליה בא שטה
עמי יין ושמן ודבש הוה
למה לי לחייב אכל חתי
ואחד אי נמי במסורבו בו
חבירו ואמר ליה בא שטה
עמי יין ושמן ודבש הוה
למה לי לחייב אכל חתי
ואחד וא"ר יוחנן
פרוטה מכולם מצטרפת.
פ"ה אפילו אין לו בידו
מן חטין שעורין וכוסמין
מכוון [אלא] שהו פרוטה
מצטרפין חייב. ופליגי
בה רב אחא ורבינא
חד אמר אפרטי מיחיב.
פ"ה חייב ג' חטאות
אחת על החטין ואחת
על השעורין ואחת על
הכוסמין. וחד אמר אכללי
נמי מיחיב. פי' הוא
נמי דתני שבעה שאין
לך בידך והוא כולל
ואח"כ פ"ה חטין ושעורין
וכוסמין ורי ארבע חתי
דכללא ותלמא דפרטי.
הכא מאי מי מחית איניש
נפשיה לפחות מכשעור
ומיחיב אשבעה דכללא
נמי בחי' דפרטי אי לא.
ומשני רבא הכי השתא
התם וכי טוען בחבירו
איתא שבעה בכללי.
ומגו דיכול להיות
אפילו אחר שבעות
איתא נמי לשבעותו כתר
הכי בפרטי ומשום הכי
מיחיב אכללי ואפרטי.
אכל חתי כגון אוסר עצמו
כשבעה אי ס"ד איתא
לשבעותו בכללי וכיון
דאמר שבעה שלא אוכל
איתא באכילה דכל פת
היא ליה נבילה. כי הדר
פרט פת חטין פת שעורין
פת כוסמין אמאי חייב.
מי חיללא עליה שבעה
הכא ודאי אפרטי מיחיב
מאי אשכחן (שהוא)
בבילות וטריפות שתי.
ואוקימנא רישא בסתם דדעתיה אמרי' דראוי לאכילה. סיפא במפרש שבעותו שלא יאכל נבילות וטריפות.
ואקשינן אמאי חייב אנכילות וכיוצא בהן. ומוקים לה למתני' כדברי הכל. וריש לקיש אמר אי אתה מוציא להמריד משנתנו
מאן מצינו דאמר כר"ל על איסור עשה נראה יומל' לפירושה קמח דמ"מ (ט) הכי המ"ל דלא אמר כר"ל כיון דצבר דחיי שיעור אסור מן התורה לא משכחת לה הן ולאו דהיינו מושבע שאוכל חיי שיעור הא מושבע ועומד מהר סיני הוא: **באיסור**

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

כה.

עין משפט נר מצוה

6) רש"י מ"ו (ג) לעיל ג.
7) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
8) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
9) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
10) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
11) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
12) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
13) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
14) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
15) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
16) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
17) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
18) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
19) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים
20) נטורי קרתא (ב) ג' נדריים

תורה אור השלם

1. אבא נפש כי השבע
לבטא על הפסח לה הריע
ויאמר ויהי לבל אשר
יבטא האדם בשבועה
ויעלם ממנו והוא ידע
ואשם לאתו מאלה:
ויקרא ה' ד
2. נתן תתן לו ולא ידע
לכפר בתוך לו כי בגלל יי
הדין והוא ידע ויכפר יי
אלהך בכל מעשה ובכל
משלה ידע: דברים טו י

מוסף רש"י

שנאמר להרע או
להטיב. אבל להטיב לא
אכל הרע. שמענו את
עלמו, והוא הדין לכל דבר
שהוא או ולא להטא
להרע או להטיב להטא
משמע (ויקרא ב.)
שהנדרים חלים על
דבר מצוה. שם אמר
קונס שאני עושה סוכה, או
קונס שאני מניח מפולחן חל
עליו הנדר ואם עשה קס
ליה בגל יחל (נדריים יב.)
מה שאין כן בשבועות.
שאין משפיע בטל את
המטות ומשפיע עומד
מהר סיני הוא לקיימת
ולזה לא חלה שבועה עליה
דלחן שבועה חלה על
שבועה (שם). על דבר
שאין בו ממש. כגון
דבור שאין בו ממש (שם).
מלקין אותו. שמענו
לשא ומשפט שאלת
שבועה מפיו הרי הוא
כשבע על העמוד של און
שהוא על זכב, שחף זה על
דבר שאי אפשר ונתן
(לקמן טו.) דהיינו שבועת
שוא ותיפס על זדונה
מחט ונתן שחתיו כי
הוא (שם ב.) או: אלמנה
מלקין אותו שישן. היאל
דבר שבועה שאין יכול
לעמוד בו (נדריים טו.)

חטאים קאמר. הא דלמרי' דבר שזדונו לאו לא קתני בחטאים
הוא דלמרי' ושבועת ציטוי חטאת היא: **דליה ביה משפא.** שאינן
ושאל אישן שהשיה אין זה משפא: **שאורוק לרוד לים לא גרסי'**
הכא: **בתני' אחד דנריס על אחריס.** דמפרש שאין לפלוני
כו': שאין כהן ממש. מרי גווי
משמע שאין כהן ממש כגון שינה
ומשמע שאין כהן הגייה כגון שאורוק
צור לים: א"כ. דדקיקת להרע או
להטיב אין לי כו': **מריבו הכסוב.**
לכל אשר יבטא ויקרא ה': **גמ' הנדריס**
חלים על דבר מצוה. קונס סוכה
שאינו עושה ולכל שאינו נוטל אסור
וגנדרים מפרש טעמא דפרק ואלו
מומתי' (דף טו:): **מה שאין קן**
כשבועות. דמתני' במתני' [כו.] ויליף לה
לקמן (דף טו.) מקראי: נדר אינו
חל על השינה כגון קונס שאני ישן
דקונס לשון הקדש הוא ואמאי
ליחול הקדש אלל קונס עיני
כשינה חל אפי': **מלקין אסור.**
משום שבועת שוא דנדר שא"כ
הוא ומשפיע יתמה לסקר. אלמלא
לאו שבועת ציטוי הוא דקתני וישן
לאלתר: **ישיב צלכסא.** ירוק פלוני
או לא ירוק אפי' זה שבועת ציטוי
אלל שבועת שוא שהרי אין פלוני
כרעו לרוק ולא לרוק: **רז**
כרע. דמחייב דלשבע: **ושמואל**
כרני ישמעאל. דמחייב ליה [רקן]
להבא: **אליבא דר' ישמעאל** כי
לא פליגי. כלומר דרב ודאי תנאי
הוא דלא מחייב ליה רז אליבא
דרבי ישמעאל וליתא לפלוגתא
דרבי ישמעאל אליבא דמפרש
אויל: **כני פליגי אליבא דרע.**
כלומר אפי' דברע פליגי ולא
דשמואל כתנאי דאפי' לרע פטר
ליה שמואל וכל שכן לר' ישמעאל:
ד'

אלא כי קתני מידי דחיי' אמרי' דבר משפא כו'. תימה דנסוק
מכות (דף כב.) וס' דקאמר ולימשכ נמי כגון דלמרי' שבועה
שלא אחרש ציטוי ודמיק למימר האי תנא לית ליה איסור כולל
ולשני כי הכא דלא קתני מידי דחיי' אמרי' דלאו בר משפא וייל
דעדילא מינייה משני התם:
בחטאת קאמרינן רבינא אמר כי קתני מידי
דחיי' אמרי' דבר אכילה הוא שבועה
דחיילא אמרי' דלאו בר אכילה הוא לא
קתני והרי הקדש דחיי' נמי אעצים ואבנים
אלא כי קתני (מידי) דחיי' אמרי' דאית
בה משפא שבועה דחיילא אמרי' דאית
ביה משפא כגון שאישן ושלא אישן
לא קתני: בתני' אחד דברים של עצמו
ואחד דברים של אחרים ואחד דברים שיש
בהן ממש ואחד דברים שאין בהן ממש
כיצד אמר שבועה שאתן לאיש פלוני
ושלא אתן שנתתי ושלא נתתי שאישן
ושלא אישן שישנתתי ושלא ישנתתי שאורוק
צור לים ושלא אורוק שזרקתי ושלא
זרקתי ור' ישמעאל אומר אינו חייב אלא
על העתיד לבא שנאמר י' להרע או להטיב
אמר לו ר"ע א"כ אין לי אלא דברים שיש
בהן הרעה והטבה דברים שאין בהן הרעה
והטבה מנין אמר לו מריבו הכתוב אמר
לו אם ריבה הכתוב לכך ריבה הכתוב
לכך: גמ' ת"ר חומר בנדריים מבשבועות
חומר בשבועות מבנדריים חומר בנדריים
בשהנדרים חלים על דבר מצוה כדבר
הרשות: מה שאין כן בשבועות חומר
בשבועות ישהשבועות חלות על דבר שאין
בו ממש כדבר שיש בו ממש: מה שאין
כן בנדריים: כיצד אמר שבועה שאתן
לפלוני ושלא אתן: מאי אתן אולימא
צדקה לעני מושבע ועומד מהר סיני הוא
שנאמר: ינתון תתן לו אלא מתנה לעשיר:
שאישן ושלא אישן: אינו והא"ר יוחנן והאומר שבועה שלא אישן ג'
ימים מלקין אותו וישן לאלתר התם דאמר ג' הכא דלא אמר ג':
שאורוק צור לים ושלא אורוק: איתמר ב' שבועה שזרק פלוני צור לים
ושלא זרק רב אמר חייב ושמואל אמר פטור רב אמר חייב איתיה
בלאו והו' ושמואל אמר פטור ליתיה בלהבא לימא בפלוגתא דר'
ישמעאל ור"ע קא מפליגי דתנן ר' ישמעאל אומר אינו חייב אלא על
העתיד לבא שנאמר להרע או להטיב אמר לו ר"ע א"כ אין לי אלא
דברים שיש בהן הרעה והטבה דברים שאין בהן הרעה והטבה
מנין אמר לו מריבו הכתוב אמר לו אם ריבה הכתוב לכך ריבה הכתוב
לכך רב דאמר כר"ע ושמואל דאמר כר' ישמעאל אליבא דר' ישמעאל כולי
עלמא לא פליגי השתא מילתא דאיתא בלהבא לא מחייב עליה רבי ישמעאל
לשעבר מילתא דליתא בלהבא מיבעיא כי פליגי אליבא דר"ע רב כר"ע
ושמואל אמר עד כאן לא מחייב ר"ע התם לשעבר אלא מילתא דאיתא
בלהבא מחייב ר"ע לשעבר אבל מידי דליתיה בלהבא לא לימא בפלוגתא
דדבי

חומר בנדריים שהנדרים חלים על
דבר מצוה כדבר הרשות.
כפ"ב דנדרים (דף טו:): נפקא לן
מדכתיב לה' זכרתי מוסת נזיר (דף
ה.) וס' דרשין מנין ושכר יזיר
לאסור יין מצוה כיון הרשות ומימה
תרי קראי למה לי הא איתקוש
נדריס ומירות אהדדי צריש מסכת
נדריס (דף ג.) וייל צריש דמירות
אוסר כל יין עליו הלכך חילי אין
מצוה כיון הרשות אבל נדריס שאינו
אוסר עליו אלל המצוה כגון סוכה
אוסר ולכל ותפילין אימא דלא
חילי ואי כתיב נדריס ה"א לפי שאוסר
המצוה עליו אלל כדבר שאוסר עלמו
על היין לא חילי נדריס וגיפסיהו
כשאוסר עלמו הסוכה לא חילי:
מה שאין כן בשבועות. דפרק ב'
דנדריס (דף טו:): **פרק מש'**
נדר דכתיב כי ידור נדר לה' שבועה
נמי הכתיב או השבע שבועה לה'
ומשני הא דלמרי ישיבת סוכה עלי
הא דלמרי שלא אשכ בכוכה משמע
דנדרים לפי שאוסר סוכה על עלמו
רלאו שיוול הנדר שאוסר הסוכה עליו
כקרנן וסוכה אינה מצוה לעשות
מצוה אלל שבועה שאוסר עלמו על
הסוכה אין השבועה חלה דמשמע
הוא לעשות מצוה ומימה א"כ מה
שאתן לפלוני ושלא אתן
אוקימנא בשבועה ליתן
מתנה לעשיר. אבל ליתן
צדקה לעני מושבע מהר
סיני הוא שנאמר נתן
חלן לו ואין שבועה
חלה על שבועה. שאישן
ושלא אישן כו'. אוקימנא
בשבועה שלא ישן פחות
מג' ימים. אבל הנשבע
לשאן וישן ג' ימים
מלקין אותו וישן לאלתר:
שאורוק צור לים ושלא
אורוק כו'. איתמר שבועה
שזרק פלוני צור לים
ולא זרק. שבועה שלא
זרק וזרק. רב אמר
חייב דהא איתא בלאו
והן. ושמואל אמר פטור
דהא ליתא בלהבא. פי'
ליתיה ברוק. כלימור
אינו יכול לכופ חבירו
לרוק צור לים (המלח)
מיכן ולהבא. ואיתן
לאוקמי חילוקת בהלוקת
רבי ישמעאל ור' עקיבא
ולא עמדה. ואסיקנא
כי פליגי אליבא דרבי
עקיבא רב כו'. עקיבא
ושמואל אמר לך כי קא
מחייב ר' עקיבא לשעבר
במידי דאיתיה בלהבא אבל
במידי דליתיה בלהבא לא
מחייב אלא בפלוגתא

כשבועה בכל ענייני שבועה אינה חלה על דבר מצוה דכדבר הרשות דהיינו כשאוסר עלמו על החפץ ורבינו אלחנן תירך נשם ר"י דכשבועה
אפי' כשיאמר סוכה עלי שבועה אסר נפשיה מן חפלא דלשון שבועה לא שייך אלל על עלמו וקונס לא שייך אלל על החפץ
שאוסר על עלמו כקרנן ולכן חלה נמי שבועה על השניה דלמרי' נפשיה עליה אלל כדבר דנדר אסר שיה עליה וזרין זה ממש על
נדריס (דף טו.) מסיק רבינא דנדריס נמי חלים מדכתיבן על דבר שאין בו ממש והשתא אמי שפיר הא דלמרי' צריש נדריס (דף ג.):
לאפוקי שבועות דלמרי' נפשיה מן חפלא ור"ת מפרש דלמרי' נפשיה עליה אלל כדבר דנדר אסר שיה עליה וזרין זה ממש על
כשבועה אלל ה"ק כשאומר לשון שעי' שבועה אסר פירות עליו ומיירי שאומר שבועה שלא אוכל פירות וצריש ספרים ל"ג כשבועה אלל
אמר יאסרו כשבועה אינו כלום אפי' כדבר הרשות משום דלמרי' חפלא עליה והשתא נמי ניחא חומר בנדריים מבשבועות: **איני והא"ר**
יוחנן: **למאי דס"ד השתא לעולם קאמר תימה דמקשה ליה צריש פירקין (דף יט.) גבי שבועה שאוכל ושלא אוכל וייל דגבי אכילה**
ליכא למיטעי דלעולם קאמר ולא הולך התנא לפרש דלאלתר קאמר א"כ התם נמי שייך שפיר לעולם כגון שנשבע כגון שלפניו:
ושמואל דאמר כר' ישמעאל. וא"ת והא לעיל קאמר שמואל טעמא משום דליתא בלהבא וייל דלחן זה מדברי שמואל אלל הש"ס
מפרש כן אליבא דרש"י ובענין זה יש כנמה מקומות בש"ס: **רב דאמר כר"ע:** ה'ק' ה"ר עורא הגביא דהשתא רב דריש
ריבוי ומיעוטי ובהגול קמא (ב"ק דף טו:): סבר רב כר"מ דלמרי' אומרים בעבדים הרי שגך לפניך דלחן גזולים כמקרקעי ומאן דאית
ליה דעבדים כמקרקעי דריש כללי ופרטי כדמוכח לקמן כפ' שבועה הפקדון (דף לו:): ובהגול דתרא (ב"ק דף קז:): וייל דאית ליה
שום מיעוט דממעט עבדים כדפרישית לעיל כפ"ק (דף ד' ד"ה ר"ש):

בו א מיי פ"ה מהלכות
שבועות הלכה כ' סג
לאין ללא טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:
בו ב מיי פ"ה מהלכות
נדריס הלכה א סג
לאין רכח טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:
בו ג מיי פ"ה מהלכות
שבועות הלכה טו סג
ס' וי' ללא טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:
בו ד מיי פ"ה מהלכות
נדריס הלכה א סג
ס' וי' ללא טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:
בו ה מיי פ"ה מהלכות
שבועות הלכה טו סג
ס' וי' ללא טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:
בו ו מיי פ"ה מהלכות
נדריס הלכה א סג
ס' וי' ללא טעמי' וי"ד
סמון רלו טעמי' א:

רבינו הגאון

שבועה חיייל אמרי'
דלאו בר משפא הוא.
כגון שאורוק צור
ליס ושלא אורוק א:
בתני' אחד דברים של
עצמו ואחד דברים של
אחרים [א] יש בהם
ממש ובר' חיד חומר
בנדריס מהלכות חלים
על דבר מצוה כדבר
הרשות מה שאין כן
בשבועה. חומר בשבועות
שהשבועות חלות על
דבר שאין בו ממש
כדבר שיש בו ממש מה
שאין כן בנדריים: **ישפא**
שאתן לפלוני ושלא אתן
אוקימנא בשבועה ליתן
מתנה לעשיר. אבל ליתן
צדקה לעני מושבע מהר
סיני הוא שנאמר נתן
חלן לו ואין שבועה
חלה על שבועה. שאישן
ושלא אישן כו'. אוקימנא
בשבועה שלא ישן פחות
מג' ימים. אבל הנשבע
לשאן וישן ג' ימים
מלקין אותו וישן לאלתר:
שאורוק צור לים ושלא
אורוק כו'. איתמר שבועה
שזרק פלוני צור לים
ולא זרק. שבועה שלא
זרק וזרק. רב אמר
חייב דהא איתא בלאו
והן. ושמואל אמר פטור
דהא ליתא בלהבא. פי'
ליתיה ברוק. כלימור
אינו יכול לכופ חבירו
לרוק צור לים (המלח)
מיכן ולהבא. ואיתן
לאוקמי חילוקת בהלוקת
רבי ישמעאל ור' עקיבא
ולא עמדה. ואסיקנא
כי פליגי אליבא דרבי
עקיבא רב כו'. עקיבא
ושמואל אמר לך כי קא
מחייב ר' עקיבא לשעבר
במידי דאיתיה בלהבא אבל
במידי דליתיה בלהבא לא
מחייב אלא בפלוגתא

6) ע"י רש"י.